

21/1/84

EL LENGUATGE

Falten cinc minuts

Considerant la qüestió amb una perspectiva de segles, potser es pot dir que *mancar* és un verb més genuí que *faltar*: segons Coromines, no es troba cap exemple autèntic de *faltar* anterior a 1506. Però el mateix Coromines hi afegeix que a partir del segle XVII *faltar* es va superposar ràpidament a *fallir* i a *mancar* —que són els verbs que trobem en la llengua medieval—, i que avui ja és un verb fonamental arrelat, i inobjectable. Coromines també posa en relleu l'ús de *faltar* en una frase tan nostra com *a (tal lloc) falta gent*, usada per a indicar, d'una manera emfàtica i expressiva, l'anada a aquest lloc. D'altra banda, sense moure'ns d'un nivell més elemental d'informació, només cal veure que tots els diccionaris, començant pel Fabra, inclouen el verb *faltar* i el seu primitiu *falta*, per als quals mots reconeixen diversos valors o significats, cosa que ha d'indicar que el seu ús no s'ha de subjectar a cap limitació ni ha de merèixer cap reserva.

Malgrat tot, hi ha qui continua creient que *faltar* és un castellanisme rebutjable, o potser un mot només adequat en l'expressió vulgar i col·loquial però impropri del llenguatge culte, en el qual, per tant, opta sistemàticament per *mancar*, obeint sens dubte al fet que el castellà desconeix pràcticament aquest verb, car hi té un significat molt especialitzat, que molta gent ignora. És cert que es podria defensar la preferència per *mancar* respecte a *faltar* amb l'argument que hom intenta de revitalitzar una forma que tendeix a caure en l'oblit, però aquest argument difícilment deixaria de contradir el propòsit, tan sovint manifestat, d'expressar-se en un llenguatge correcte, sí, però senzill, planer, actual i entenedor. No comprenem, així, la preferència sistemàtica que per *mancar* demostren alguns locutors radiofònics, especialment en frases d'indicació horària com *Manquen cinc minuts per a les onze*, *Manquen dos minuts per a les dues*, que han de dir diverses vegades en el transcurs d'alguns programes. El fet és que hom pot optar lliurement entre *mancar* i *faltar*, però tota opció demana la informació necessària, que, pel que fa a aquests dos verbs, he intentat de resumir en aquesta nota. Que n'hi ha que creuen, erròniament, que *faltar* és una forma impròpia que cal evitar, se'ns ha fet ben evident quan un locutor que anava a dir *faltar* ha ciutat a rectificar-se ell mateix: *En aquest moment falt... manquen cinc minuts per a les dues*.

Albert Jané